

College van Beroep voor de Examens

Nr: AC2406 6495

Het College van Beroep voor de Examens,
mr. M.H.G.M. van Fessem, voorzitter, drs. R. van Hemert en D. Rademaekers, leden.

BESLISSING inzake het beroep van de heer [REDACTED], hierna te noemen “appellant”, ingesteld bij schrijven van 30 mei 2024, tegen de beslissing van 18 april 2024 van de examencommissie Pedagogische en Onderwijswetenschappen van de Faculteit der Maatschappij- en Gedrag hierna te noemen “verweerster”, waarbij het verzoek van appellant om dispensatie van de aanwezigheidsplicht bij het vak *Onderzoeksmethodologie* (hierna: het vak) is afgewezen.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 18 april 2024 is door verweerster aan appellant medegedeeld dat zijn verzoek om dispensatie van de aanwezigheidsplicht van het vak te verkrijgen, is afgewezen. Tegen dit besluit is het beroep van 30 mei 2024 gericht. Bij schrijven van 7 juni 2024 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Dit gesprek heeft op 13 juni 2024 plaatsgevonden, maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 1 juli 2024 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld tijdens een zitting op 4 juli 2024, alwaar appellant is verschenen. Namens verweerster zijn verschenen [REDACTED], voorzitter van de examencommissie en [REDACTED], ambtelijk secretaris.

II. Motivering

Standpunt van appellant

Appellant heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellant is het niet eens met het besluit en meent dat hij dispensatie van de aanwezigheidsplicht dient te verkrijgen. Appellant heeft het vak voor het eerst gevolgd in studiejaar 2020-2021. Het vak bestaat uit colleges, tentamen en werkgroepen met opdrachten. Appellant heeft de werkgroepen en opdrachten in 2020-2021 succesvol afgerond maar het tentamen toen niet behaald. Appellant heeft in 2021-2022 het tentamen succesvol afgerond maar in dat jaar de werkgroepen en opdrachten niet gevolgd. Appellant heeft een verzoek ingediend om de resultaten van 2020-2021 te behouden zodat hij het vak succesvol kon afronden. Dit verzoek is echter destijds afgewezen. In studiejaar 2022-2023 heeft appellant uit frustratie niet deelgenomen aan het vak. Wel heeft hij verzocht om vrijstelling van het vak of om een vrij bachelorprogramma samen te stellen zodat hij het vak niet meer hoefde te volgen. Beide verzoeken zijn destijds afgewezen. In studiejaar 2023-2024 heeft appellant het tentamen voor het vak behaald met een 8. Appellant heeft echter niet deelgenomen aan de werkgroepen. Appellant ervaart de werkgroepen als een verspilling van zijn tijd en energie.

Appellant stelt dat het vasthouden aan een aanwezigheidsplicht een doelloze inbreuk is op zijn recht op academische vrijheid. Vasthouden aan de aanwezigheidsplicht is een maatregel die zijn leervoortgang en persoonlijk welzijn nodeloos verstoort. Er worden geen leerdoelen gediend met de aanwezigheidsplicht en bovendien is appellant van mening dat hij reeds heeft aangetoond dat hij deze leerdoelen beheerst. Er is geen meerwaarde welke de aanwezigheidsplicht kan legitimeren.

Daarnaast vraagt appellant aandacht voor zijn persoonlijke omstandigheden. Appellant heeft een functiebeperking namelijk een ADHD diagnose. Dit manifesteert zich onder andere in moeite met planning en time management. Appellant heeft moeite met kleine tussenopdrachten en deelnemen aan verplichte werkgroepen. Het huidige onderwijssysteem werkt derhalve niet voor appellant en hij betreurt het dat hier geen uitzonderingen op mogelijk lijken. Voorts benadrukt appellant dat hij zich

daarom ook inzet binnen de medezeggenschap van de Universiteit. Appellant verzoekt het College zijn beroep gegrond te verklaren.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster geeft aan dat in artikel B.5.5. lid 1 van de Onderwijs en examenregeling van de Bachelor Pedagogische wetenschappen 2023-2024 staat dat in geval aan een onderwijseenheid een of meer werkgroepen/practica zijn verbonden of deze alleen uit werkgroepen/practica bestaat, de student in beginsel verplicht is de bijeenkomsten bij te wonen en zich op deze bijeenkomsten terdege voor te bereiden. In de studiehandleiding van de onderwijseenheid wordt de aanwezigheidsplicht nader toegelicht.

In de studiehandleiding van het vak staat dat in de werkgroepen wordt geoefend met de studiestof en gewerkt aan de eindopdracht van het vak. De eindopdracht is een groepswerk. Tijdens de werkgroepen worden vaardigheden met betrekking tot het herkennen en evalueren van de verschillende vormen van validiteit besproken en geoefend. Verweerster stelt dat de aanwezigheid bij de werkgroepen van belang is voor het behalen van alle leerdoelen van het desbetreffende vak. Daarnaast is aanwezigheid bij de werkgroepbijeenkomsten volgens verweerster noodzakelijk om de volgende leerdoelen te kunnen behalen:

- *mondeling rapporteren over eigen onderzoeksresultaten en hun interpretatie (Bloom-niveau: toepassen);*
- *actief samenwerken, discussiëren en reflecteren over de in de leerstof behandeld tijdens de hoorcolleges en op een constructieve manier feedback geven op het werk van medestudenten (Bloomniveau: evalueren).*

Verweerster stelt dat de aanwezigheidsplicht zorgvuldig tot stand is gekomen en voldoende is gemotiveerd. Verweerster ziet geen aanleiding appellant met terugwerkende kracht dispensatie te geven voor de aanwezigheidsplicht. De persoonlijke omstandigheden zijn niet van die overwegende aard dat zij een dispensatie voor de aanwezigheidsplicht kunnen rechtvaardigen.

Gedurende een poging tot minnelijke schikking heeft verweerster aan appellant voorgesteld om appellant dispensatie te geven voor de ingangseis voor de derdejaarsvakken met uitzondering van de *Empirische bachelorscriptie Onderwijswetenschappen*. Wanneer het vak *Toetsende Statistiek* is behaald, mag appellant wel beginnen met de *Empirische bachelorscriptie Onderwijswetenschappen*. Appellant is niet akkoord gegaan met dit voorstel.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. De Onderwijs en examenregeling van de Bachelor Pedagogische wetenschappen 2023-2024 (hierna OER) bepaalt in artikel B.5.5 van deel B van het opleidingsspecifieke deel -voor zover van belang- het volgende:

Artikel B.5.5 Deelname aan praktische oefening en werkgroepbijeenkomsten

1. In geval aan een onderwijseenheid een of meer werkgroepen/practica zijn verbonden of alleen uit werkgroepen/practica bestaat, is de student in beginsel verplicht deze bijeenkomsten bij te wonen en zich op deze bijeenkomsten terdege voor te bereiden. In de studiehandleiding van de onderwijseenheid wordt de aanwezigheidsplicht nader toegelicht.

2. Wanneer de student door omstandigheden niet bij een werkgroep/practicum aanwezig kan zijn, dient de student de docent hiervan te verwittigen, met opgaaf van redenen.
3. Indien de student door omstandigheden niet aan de aanwezigheidsverplichting kan voldoen, dan staat in de studiehandleiding welke vervolgstappen de student moet nemen.
4. Indien de student het niet eens is met het besluit die volgen uit de vervolgstappen zoals bedoeld in lid 3, kan de student zich wenden tot de examencommissie.
5. De examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student, een uitzondering maken op de aanwezigheidsverplichting.
6. Het voldoen aan de opdrachten in de praktische oefeningen maakt integraal deel uit van de afsluitingsvorm van het desbetreffende onderdeel. Bij onvoldoende participatie aan de praktische oefeningen kan de examencommissie aanvullende opdracht(en) laten verstrekken.
7. De maximale groeps grootte van een practicum bedraagt 25 studenten per docent. Op gemotiveerd verzoek van de directeur van het college kan de decaan toestaan dat van dit maximum wordt afgeweken.

3. Uit artikel 7.13, tweede lid, onder t, WHW kan worden afgeleid dat een aanwezigheidsverplichting slechts kan worden ingesteld met betrekking tot praktische oefeningen. Met dit laatste vereiste wordt uitgedrukt, zoals het College ook in zijn uitspraak van 5 december 2022 (nr.: AC 2207 3278) heeft vastgelegd, dat de aanwezigheidsverplichting in dienst moet staan van bijzondere, veelal op praktische bekwaamheid gerichte onderwijsdoelen die aan het vak zijn verbonden, zoals bij practica, stages, excursies of bepaalde op een zeker product gerichte werkvormen. Afgezet tegen de academische vrijheid van de student en diens uit de inschrijving als student aan de instelling volgend recht om tentamens af te leggen (art. 7.34, eerste lid, onder a, WHW), moet er in elk zich voordoend geval een specifieke meerwaarde worden aangetoond van een aanwezigheidsverplichting voor het desbetreffende vak. Het College constateert dat verweerster diverse redenen heeft aangevoerd voor de ingestelde aanwezigheidsplicht voor het vak. Zo dient onder andere in de werkgroepen te worden geoefend met de studiestof en wordt er gewerkt aan de eindopdracht van het vak. De eindopdracht betreft hier ook een groepswerk. Tijdens de werkgroepen worden vaardigheden met betrekking tot het herkennen en evalueren van de verschillende vormen van validiteit besproken en geoefend. Het College concludeert dat de meerwaarde voor de aanwezigheidsplicht in voldoende mate is aangetoond. De aanwezigheidsplicht is ook vastgelegd in artikel B5.5. van de OER en voldoende omschreven in de studiehandleiding van de onderwijseenheid.
4. Het College ziet verder geen aanleiding voor het toepassen van de hardheidsclausule. Hoewel het College begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden welke appellante heeft aangedragen, hoeven deze niet te leiden tot een uitzondering op de aanwezigheidsplicht. Ten overvloede is het het College niet gebleken dat een aanleiding bestaat de geldigheid van de resultaten behaald in 2020-2021 te verlengen.
5. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat het bestreden besluit niet in strijd is met het recht. Het beroep tegen dit besluit is daarom ongegrond.

III. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep ongegrond;
2. bepaalt dat afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
 - partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedrag;
 - het College van Bestuur en
 - wordt zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 24 juli 2024

S.E. Knijnsberg
secretaris

mr. M.H.G.M. van Fessem
voorzitter

Tegen deze beslissing kunt u binnen 6 weken beroep instellen bij de **Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State**, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken